

[Finansministeren.]

sum-is, glødelamper, tændstikker og gram-mofonplader, og endvidere at nedsætte afgifterne af tobaksvarer, af øl og af parfume- og toiletmidler.

Forslagsstillerne skønner, at tabet for statskassen vil blive 1.066 mill. kr. på årsbasis. Ved fremsættelsen oplyste ordføreren for forslagsstillerne, at man ved udvælgelsen af de vareområder, som lovforslaget omfatter, havde draget nytte af det materiale, som var fremkommet fra det såkaldte punkt-skatte- eller kulegravningsudvalg, og at man særlig havde lagt vægt på at foreslå afgifter lempet, som havde en tendens til at vende den tunge ende nedad.

Jeg er naturligvis glad for, at hr. Aksel Larsen har haft udbytte af det arbejde, der er udført i punkt-skatteudvalget, som hr. Aksel Larsen måske mere end nogen anden har arbejdet for at få nedsat. Udvalget har i sin beretning påvist, at det samlede forbrugs-afgiftssystem — jeg tænker herved både på punkt-afgifter og moms — som helhed er en smule progressivt for husstandsindkomster op til 50.000 kr., men derefter degressivt. Nu er det således, at det materiale, udvalget har haft at bygge på, stammer fra en forbrugsundersøgelse i 1966, og der er som bekendt siden da sket en væsentlig ændring såvel i pris- som i indkomstforholdene og i afgifterne. Men selv om man næppe skal tage tallene i udvalgets beretning alt for håndfast, giver de dog et vist billede af forbrugsafgifternes virkninger.

Udvalget gik et skridt videre, idet man prøvede at undersøge, om der var en mulighed for at foretage ændringer i forbrugsafgifterne, således at det samlede afgiftssystem bliver mindre degressivt for de højere indkomster eller måske endda progressivt. Det er i resultaterne af denne undersøgelse, forslagsstillerne har fundet støtte for det foreliggende lovforslag.

Hertil vil jeg nu først sige, at jeg ikke opfatter udvalgets redegørelse således, at den indeholder et forslag om, at en række nærmere bestemte afgifter skulle bortfalde eller nedsættes. Der er alene anført nogle regneeksempler, der viser, hvorledes afgifts-belastningen for forskellige indkomstgrupper ville blive påvirket, hvis man skulle opkræve det samme samlede afgiftsprovener, men flytte en del af skatten væk, navnlig fra

de afgiftsområder, hvor der er en udtalt tendens til, at forbruget af de beskattede varer udgør en mindre del af store end af små indkomster.

Men dernæst vil jeg gerne understrege, at resultaterne af udvalgets undersøgelser tyder på, at det er ret begrænset, hvad der kan nås i retning af en ændring af byrdefordelingen inden for forbrugsafgiftssystemet som sådant. Udvalget har da også flere steder i sin beretning selv fremhævet, at en eventuelt tilsigtet skærpet progression i den samlede beskatning herhjemme må tilvejebringes på anden måde, bl. a. ved en passende indretning af indkomstbeskatningen. Naturligvis bør man også ved tilrettelæggelsen af forbrugsbeskatningen tage hensyn til de enkelte afgifters sociale virkninger, men der er, som udvalget også gør opmærksom på, andre forhold end den rene incidens-virkning, der her bør tages i betragtning.

Jeg vil gerne fremhæve, at udvalget ikke har haft nogen tillid til, at forbrugsbeskatningen kunne gøres progressiv; dette så meget mere som vi i den sidste tid har set tanken fremsat om helt at erstatte indkomstskatten med en progressiv forbrugsbeskatning. De afgifter, som ifølge lovforslaget skal ophæves eller nedsættes, er overvejende degressive, det vil jeg gerne erkende, og jeg skal ikke bestride, at enkelte af de bestående afgifter er meget høje, og at dette kan medvirke til, at visse varer både lovligt og ulovligt kommer ind i landet uden om de sædvanlige handelskanaler.

Hr. Aksel Larsen finder, det er en uting, at forslag om afgiftslettelser eller udgiftsforøgelser øjeblikkelig fremkalder forslag til den nødvendige dækning, og mener i øvrigt, at statens kasseoverskud godt kan tåle at blive forringet med ca. 1 milliard kr. Jeg må imidlertid bedrøve hr. Aksel Larsen med, at jeg som finansminister er nødt til at tage hensyn til den økonomiske situation og den finanspolitiske målsætning, som regeringen har sat sig.

Hvor megen sympati jeg end kunne have for i hvert fald en del af de foreslåede afgiftslettelser, så kan jeg ikke gå ind for omfangsrige nedsættelser, medmindre der på andre områder tilvejebringes kompensation for det tab, statskassen derved lider.

Hr. Aksel Larsen sagde i sin fremsættelse, at afgifts-nedsættelserne vil få så gavnlige